

כתיבת תסריט – יחידת הוראה – ליטל גולדברג
מיועד לכיתות ה-ו מעורבות, בהתאם לבחירה שלהם את הסדנה,
שישה מפגשים, שלושה סבבים.

תכנון יחידת מעושרים תש"פ בלוך

תחום מקצוע ליבה: שפה.

נושא היחידה: מתסריט לסרטון. שם המורה המנחה : ליטל גולדברג שכבות גיל:ה-ו-
מטרת היחידה: הילדות.ים יתעסקו בעבודה קבוצתית ובשיתוף פעולה בכתיבה של
תסריט. הילדות.ים יחשבו על נושא חברתי הנוגע להם וימחישו אותו באמצעות הכלי
הנהדר הנקרא, צילום. הילדות.ים יתכננו סיטואציה קצרה כולל התחלה עם הצגת
מצב מסויים, אמצע עם הצגת קונפליקט כלשהוא וסוף עם הפתרון. ילמדו כיצד
כותבים סצנה בתסריט, הם יצרו סיפור ויתבקשו לכתוב אותו במבנה המקצועי
כתסריט. לאחר מכן הם יתחלקו לתפקידי הפקה ויצלמו בטלפונים שלהם את
הסיפור. הם יערכו את חומרי הגלם לכדי סרטון קצר המביע סוגייה חברתית ופתרון
לה. בסדנה זו יתעסקו גם במשחק ובתפקידי הפקה שונים כגון: הפקה בפועל,
בימוי, צילום ועריכה.

לחשיפה:

פנים. אולם בית הספר בלוך – יום

ילדי בלוך מכיתות ה'ו' יושבים בריכוז ומקשיבים לחשיפת סדנאות מעושרים
 בבלוך לשנה זו. המורה ליטל עומדת בפניהם ומציגה את הסדנה שלה
 "מתסריט לסרטון". ליטל מספרת לכיתות שבסדנה זו הם ילמדו כיצד כותבים
 תסריט לסצנה בסרט. ליטל מספרת להם שהם יכתבו סצנה, שהיא התרחשות
 אחת שיש בה סיפור, על נושא חברתי כלשהוא שרלוונטי אליהם. ליטל
 מפתיעה אותם שלאחר כתיבת התסריט הם ייצאו לצלם בטלפונים שלהם
 בקבוצות של ארבעה חמישה את מה שכתבו. הילדות והילדים מגלים
 התלהבות רבה ורצון להשתתף בסדנה זו, והסדנה מתמלאת עד אפס מקום.

סוף הסצנה.

עזרים ואמצעים	תאור הפעילות	מושגי יסוד	נושא המפגש	תאריך	
מחברת	נכיר מושגים בקולנוע ובתסריט בפרט, בהתמקדות על הפרטים הדרושים לסדנה ספציפית זו. הילדות יים יציעו הצעות לסצנה המתרחשת במקום אחד ויש בה התרחשות בסוגייה חברתית	תסריט סצנה שוט סיקוונס דיאלוג ביט	הכרת מושגי יסוד בקולנוע ובתסריט בפרט.		1

	מסוימת. נתחלק לקבוצות של 4-5 ילדות.ים.				
מחברת	נתכנן את הסצנה, נוודא שיש בה התפתחות, שינוי, מכשול ופתרון. נבחר את הלוקיישן בו נצלם.	אקספוזיצי ה, מאורע מחולל, נקודת מפנה שיא, פתרון, התרה וסיום	נעבוד בקבוצות בתכנון הסצנה.		2
מחברת צילום הוראות כתיבת תסריט.	נכתוב את הסיפור במבנה מקצועי של תסריט. חלוקת תפקידים להפקה.	כותרת הסצנה פעולה תיאור דמות דיאלוג לוקיישן	כתיבת תסריט	לתת	3

מצלמה לכל קבוצה	נצא לצלם את הסצנות שתכננו. נבחן תוך כדי פעולה מה עומד ברמת התכנון ומה משתנה בפועל בזמן צילום.	הפקה בימוי צילום משחק	יוצאים לצלם!		4
סרטון לכל קבוצה	(בתקווה שהילדים יערכו את הצילומים בבית) נוכל לצפות בסרטונים.	עריכה	צופים בסרטים.		5

מרעיון לתסריט.

מטרות:

ללמוד מהן היסודות של התסריט:

הנושא\התמה, מי הדמויות, מה כל דמות רוצה\מה מניע אותה, מה המכשולים
שעומדים בפניה\קונפליקט, מה הפתרון\ההתרה, אירוע מחולל, נקודת מפנה.

ניסוח כל הרעיון של הסרטון במילים ובהן דמויות, קונפליקט ומהלך עלילתי.

כתיבת הסצנה (אקספוזיציה, מאורע מחולל, נקודת מפנה ראשונה, שיא וסיום).

כתבו את הסינופסיס – התקציר של הסרטון –

סיכום העלילה:

על מה הסצנה באמת?

מה התמה של התסריט?

מה אני מנסה בעצם להגיד פה לעולם?

כתבו את התסריט: מפורט שנוכל לתאר לעצמינו איך זה ייראה.

כתבו את הדיאלוגים בין הדמויות.

שיעור ראשון – יסודות התסריט

הכרת מושגי יסוד בקולנוע ובתסריט בפרט, בהתמקדות על הפרטים הדרושים לסדנה ספציפית זו. נתחלק לקבוצות של 4-5 לחשיבה על תמת הסרטון.

מהי סצנה? (מרכיבי הסצנה)

סצנה היא התרחשות, צריך לקרות בה משהו, המתקיימת במקום אחד. הסצנה עצמה היא כמו סיפור קטן והיא לא יכולה להתחיל כפי שהיא מסתיימת.

עדיף שתהיה בה התפתחות, שינוי, מכשול ואז הבנה.

אם גיבור מסוים ממשיך במשך כל הסצנה להתנהג באותה צורה אנחנו

מקבלים סצנה משעממת ולא אמיתית. כי בני אדם (לרוב) יגיבו לשינויים

ולמכשולים הנקרים להם בסצנה, ואפילו יהיו המכשולים האלו רק מילותיו של

הדמות שאיתה הם משוחחים.

במהלך הסצנה, הדמויות צריכות להגיב ולהתפתח ובעצם לשנות את התנהגותן בהתאם לנסיבות. משהו צריך לקרות לו במהלך הסצנה לדמות. שינוי התנהגות בסצנה נקרא "ביט". כשכותבים דיאלוג צריך לדאוג שיהיו כמה ביטים בסצנת הדיאלוג אחרת תתקבל תחושה שהגיבורים חוזרים על דבריהם.

איך כותבים סצנה בצורה מקצועית?

בשונה מיצירות במדיומים אחרים (ספר או מסמך), בכתיבת הסצנה יש כללים מקצועיים מוגדרים לדרך שבה צריכים להמחיש את התסריט.

מתארים האם הסצנה בחוץ או בפנים.

נקודה

מהו המקום המדויק בו מתרחשת הסצנה.

נקודה

זמן – ים או לילה

נקודה

פעולות שמתרחשות, תיאור המקום.

שם הדמות באמצע

מה הדמות אומרת?

ושוב

פעולות שמתרחשות, תיאור המקום.

שם הדמות באמצע

מה הדמות אומרת? מה עונה לדמות השנייה.

כותרת סצנה

2. פנים. פינת אוכל הבית של גבי - יום

גבי (גבריאלה בשמה המלא, בת 38, יפה קלולסית ונוגעת ללב) צועדת לכיון פינת המטבח, שבה כסאות בר צמודים לשולחן גבוה ועל אחד מהם יושב **דובב** (42), שמנמן ונראה לוזר) ושותה אספרסו. גבי נושקת לו ואז צועדת לכיון המכונה.

פעולה

דמות

דובב

מותק, אפשר את הסוכר?

גבי (מביאה לו)

דיאלוג

בטח, חמוד.

גבי מביטה בדובב ששם שתי כפיות סוכר בכוס אספרסו קטנה ובוחנת גם את הכרס שלו הנוכחת בזמן שהוא שותה את האספרסו ומחייך אליה. נשמע קול צלצול של סמרטפון.

דובב

מותק, אפשר גם את הטלפון?

דגשים לכתיבת הסצנה, בהמשך לשיח בכיתה ולדוגמאות:

1. כותרת הסצנה - מופיעה בגדול, במובלט ועם קו מתחתיה ומציינת את מקום הסצנה בדגש של הפרטים הבאים:

האם הסצנה מתקיימת בחוץ או בפנים. (ובמידה והגיבור עובר מן החוץ אל הפנים במהלך הסצנה, צריך לציין חוץ\פנים)

האם הסצנה מתקיימת ביום או בלילה

ומקום ההתרחשות הספציפי של הסצנה - לא צריך פירוט גדול, רק כותרת כמו "ביתו של הגיבור" או "מונית"

2. פעולה - כל מה שמתרחש בסצנה ברמת פעילות הגיבור או תיאורים שהמצלמה רואה. תמיד אחרי כותרת הסצנה יבוא תיאור של מקום הסצנה ומה הוא כולל. לציין את הדברים החשובים ביותר על מנת שהקורא שלכם יבין מהו המקום שבו מתרחשת הסצנה, מי הן הדמויות, ומה אופיין.

בפעם הראשונה שדמות מופיעה בתסריט היא צריכה להיות מובלטת ומלווה בתיאור קצר בסוגריים שמציין את גילה, המראה הכללי שלה ואפיון אחר אם הוא חשוב (צולע, נגיד).

3. דמויות מדברת - צורת ההצגה של דיאלוג או מונולוג היא על ידי ציון הדמות המדברת במרכז העמוד.

הוראת בימוי ספציפית - אם הדמות לוחשת או מבצעת פעולה מיוחדת, גם זאת צריך לציין בסוגריים ליד שמה בכותרת הדמות המדברת.

4. דיאלוג - כאן כתוב הטקסט כפי שהדמויות אומרות אותו והוא מועמד בצורה מיוחדת תחת כותרת הדמות המדברת. אם יש אקשן מיוחד שהדמות עושה תוך כדי דיאלוג (למשל בזמן קריאת שמות מרים רכז הקייטנה את המגפון שלו ומצפצף בו) ובתנאי שהוא פעולה קצרה, אפשר לציין זאת בסוגריים תוך כדי הדיאלוג.

שיעור שני – תכנון הסצנה.

נתכנן את הסצנה בקבוצות, נוודא שיש בה התפתחות, שינוי, מכשול ופתרון.
נבחר את הלוקיישן בו נצלם.

שיעור שלישי - כתיבת התסריט.

נכתוב את הסיפור במבנה מקצועי של תסריט.
חלוקת תפקידים להפקה.

שיעור רביעי – יוצאים לצלם.

נצא לצלם את הסצנות שתכננו. נבחן תוך כדי פעולה מה עומד ברמת תכנון
התסריט ומה משתנה בפועל בזמן צילום.

שיעור חמישי – צפייה בסצנות.

(בתקווה שהילדים יערכו את הצילומים בבית) נוכל לצפות בסרטונים.